

sosiáurin

telf. 147 20. 118 20
box 76, 3800 Tórshavn

Útgevari: p/f sosiáurin

Fyrirtaks-
og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)
Bláðmenn: Hogni Djurhuus
Jóhann Mortensen
Jan Müller

Lýsingar: Arne Thomsen
Uppseting: Sosiáurin
Prent: Dimmalætting

Skal kapitalurin stýra fólkinum — ella fólkið kapitalinum

HÓAST TAÐ AT alment virksemi á t.d. vinnulívsøkinum mangan hevur kveikt lív í har áður hevur verið øskukalt, og hevur harvið skapt arbeiði til nógvar hendur, er hetta ikki vældámt av borgarligu flokkunum Sambands og Fólkaflokkinum.

HETTA VERÐUR kallað sosialisering av føroyska vinnulívinum og er hetta sjálvandi bert av tí illa, verður sagt. Fyri okkum kunnu hesir flokkar kalla tað teir vilja. Fyri okkum er hetta spurningurin um hvør skal stýra hvørjum. Er tað kapitalurin, sum skal stýra fólkinum, ella er tað fólkið, sum skal stýra kapitalinum. Vit meina tað seinra.

VIT KUNNU ikki góðtaka tað hugsan, at har privati kapitalurin ikki hevur nakran áhuga, skal einki henda.

DEMOKRATISKA SOSIALISMAN hevur tað sum stevnumið, at kapitalurin skal vera fólksins tænar og ikki øvugt. Um tørvur er á einum arbeiðsskapandi virki skal tað almenna taka stig til hetta um privati kapitalurin ikki ger tað. Almenna luttøkan í vinnulívsútbúgvingini her á landi hevur bert verið til gagns. Hon hevur forða arbeiðsloysi og sertralisering. Hetta hevur verið stevna Javnaðarflokksins og er tað eisini í framtíðini.

TEKNISTOVAN

flutt á Hoyvíksveg 40.

Mikkjal Olsen
Ráðgevandi byggifrøðingur
tlf. 15115

Hvat segdu fólk, um bert sambandið sat á tingi? og Pauli generalissimo???

Høgrakreftirnar mergsogið fólkið frá svørtu miðöld

Orðið val varð ikki meir enn háltalað, so fór talsmaður sambandsins í Dimmalætting og ræddi fólk við tí kommunistiska gekkaskortinum. Sum so mangan ein luttvinnur. Eingin undirgrund, eingin fortolkingur av tí, ið sagt varð.

Hvat segði so harra Pauli Ellefsen í samrøðu við Dimmalætting? Jú — sitat: Tú finnur sosialistiskar og kommunistiskar flokkar í flestu demokratiskum samfeløgum. Men royndirnar higartil vísa, at tá hesir flokkar hava vunnið í einum landi, so hevur tú eitt sosialistiskt samfelag, stýrt av einum kommunistiskum flokki.

Í einum soverðnum landi finnur tú ikki aðrar flokkar av týðningi, og eitt finnur tú ið hvussu er ikki og tað er hugtakið demokrati.

Hvi og aftur hvi og hvar er grundarlagið undir tilikun pástandi? Hvørji demokratisk samfeløg verður her hugsað um?

Far til londini í Vest-europa og kanna flokksbyrði í teimum ymiskum tingunum og byrja her í Norð-anlondum. Tað hevði verið natúrligt at sett spónin í

greitin her um leiðir. Tú sært beinanvegin, at bitið er als ikki, sum pástandur-in ljóðar. Í teimum flestu forunum eru teir kommunistisku teir socialistisku flokkarnir nógvar teir minstu, og teimum flestu forunum sært tú eisini, at sosialdemokratarnir eru teir størstu flokkarnir, og tað hava teir verið tey seinastu 50 árin!!!

Hetta spökils, sum eitur kommunisma — ella henda pláta, sum er frá síðsta árhundrað, hevur verið spæld soleiðis, at hon skal ræða veljarnar í einum demokratiskum landi ikki at velja javnaðarflokkin. Náliga hava teir skift út fleiri ferðir, men plátan og tónarnir eru teir somu, og hon melur runt við teimum somu undreyningunum. Hetta er longbra — sum verður nýtt til luttvinnur. Tað er ógemeina lætt at siga nakað, og fáa veigar sálir at trúgva tí, sum sagt verður. Tað skal bara sigast nóg oftani — og so trúgva hundarnir tí eisini. Tá komið verður at tirmun, er myndin ikki so einkult, sum Dimma letist.

Tað skert ikki burtur, at

demokratið er besta hald imóti diktaturi. Ikki eigur tað at verða tagt burtur — hvørki á Muntra, Káta horninum ella í skúlunum serliga. Um harra Pauli Ellefsen verður uppfataður rætt, so er hugsandi, at tann sannsýnligheitin, at bert ein flokkur verður at darta á tingið, er sera, sera litil — serliga, tá hugsað verður um rætt demokrati — tilíkt fer eingin rætteinkjandi borgari at lata sær lynda. Hvat hevði Føroya fólk sagt, um nú einans ein flokkur var á tingi í Føroyum og hann æt Sambandið, og harra Pauli Ellefsen var sjálvur generalissimo? Tann litla sannsýnligheitin er eisini til staðar. Hvøldu hundarnir goy tá. Tað hevði verið sum hjá Hansa-Jógvan á sinni, tá hann tók fiolina í hond og spældi ósmæðnar tónar á fiolina í roykstovuni hjá Jóannes bónda í Kirkjubø. Hundarnir rinu og hvínu, tí teir vóru dæmdir onga ódeyðiliga sál at hava. Og tá høvdu vit stakkals føroyingar ikki verið mettir høgt, tá harra Pauli Ellefsen spældi fyrstu violon úti í Tinganesi. Hann

hevði verið litið mætarin enn Hansa-Jógvan — hann hevði spælt samfelagið undir steinin.

Hvi ikki brúka høgra kreftirnar sum ræðu mynd? Tað er júst tær, sum hava nartalað, brotið niður, mergsogið størsta partin av fólkinum kring allan heim líka frá tí svørtu miðöld til dagin í dag! — Dømi: Portugal — og Spania, sum jú liggja okkum ikki so langt burtur frá. Lond, sum hava kent høgravent stýri á kroppinum líka til okkara dagar og úrslitið er sera, sera vánaligt! Um hetta í hesum forunum var nýtt sum ræðumynd av harra Paula Ellefsen — so fóru kanska ikki so nógvar stemmur í sambandsþjókan. Nei, lukka tá komu Karius og Baktus í sambandsþakskil-in, og tá kundi man ikki bera greytasvartan, høgravendan afturhaldspolitikk í samfelag okkara. At bera blak í eyguni á fólki við ógrundaðum pástandum er tað lætasta av lottum. Tað kann hvør Hansa-Jógvan gera!!!

Vinarliga Frits

Besti mátin at gera fólk ómyndug er at taka figgjarliga sjálvbjargni frá teimum

Hesi orð stóðu at lesa í Dagblaðnum 13/10—80. Tey fingur meg at hugsa um býráðslimarnar í Havnar býráð. Har sita umboð fyri allar teir politisku flokkarnar. Ongin av hesum rører hond frá síðu at verja tey áhugamál, sum koma frá privatari síðu. Javnaðarflokkurin er av princippi imóti. Hetta er møgulega skiljandi, so har er onki at vænta, men at fólkaflokslimir og sam-

bandsmenn og hinir borgarligu eisini vísa teirra mótvilja, tá privatmaður søkir at fáa mál igjøgnum, er byráðnum, mál sum onki kosta tí almenna, men harafturimóti kunna gera, at umsøkjarnar má gevast við virki sinum, tað ljóðar ótrúligt, tá vit lesa yvirskriftina í hesum brævi.

Sjálvur undrist eg ikki sørt yvir, at eg alla mína tíð havi verið og framvegis eri javnaðarmaður. Tað

man vera tí, at eg upplivdi ta tíðina, tá litið arbeiði var, og tá tað var, so bleiv givið vinum og kenningum hjá teimum, ið driftirnar áttu, og eg sá, at skuldi vinnast fram hjá arbeiðarastættini, mátti sterkur javnaðarflokkur sleppa frammat.

Nú er øðrvisi vorðið. Vilt tú vinna tær sømdir og rætt til at virka og kanst vísa á, at tú kanst klára tað figgjarliga, ja so

hava býráðslimarnir altið eitt ella fleiri uppskot at forða tær. Tú kanst ongan vælvilja vænta tær frá tinum egnu partamonnum í býráðnum. Teir gera hvat teir kunnu fyri at spennu fót fyri ungum fyrirkassum monnum, men at teir frilyntu borgarligu halda somu kós er vert at hava í huga.

Hvi

Ítróttur er ikki ein heilag kúgv!

Í seinastuni hava fleiri blaðgreinir verið at sæð í blaðunum um, at ítróttarfeløgini hava tímar í fimleikarhallunum hjá Tórshavnar Kommunu. Fleiri av hesum greinum hava mest sum roynt at sligið tað soleiðis upp, at tað er skeivt, at ítróttarfeløgini

sleppa at nýta heita vatnið í skúlunum, uttan at gjalda fyri tað. Eisini er komið fram í greinum, at vit ala sosialar taparar við at geva ungdomi okkar nakað fyri einki, og vist hevur verið á, at ítrótturin er ein heilag kúgv.

Tað tykist mær sera løgið, at flestu av hesum greinum als ikki lýsa sjónarmiðini hjá ítróttarfeløgum.

Í havn eru nógvar ítróttarfeløg, sum ombóðað nógvar ítróttargreinir. Tað eru ca. 2000 iðkandi limir, sum nýta ítróttar- og fim-

leikarhallirnar — flestu ungfolk 7—16 ár. Spurningurin er so, hvørja gleði hevur býráðið og foreldur hjá nevnda ungfolk-ið av at vita, at bornini hava ítróttin at takast við?

Feløgini rokja eina Framhald á síðu 8